

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2846

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Ministers van Economische Zaken en Klimaat, en van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat de Duitse Klimaatwet deels ongrondwettelijk is* (ingezonden 30 april 2021).

Mededeling van Minister **Blok** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 25 mei 2021).

Vraag 1

Kent u de berichten «*Overwinning Fridays for Future: Duitse klimaatwet deels tegen Grondwet*» en «*«Historic» German ruling says climate goals not tough enough*»?^{1 2}

Vraag 2

Hoe duidt u deze uitspraak van het Duitse Constitutioneel Hof, onder andere in relatie tot het Parijsakkoord, de Nederlandse Klimaatwet en de acute internationale opgave om de klimaatcrisis zo snel mogelijk op te lossen?

Vraag 3

Hoe duidt u de volgende passages: «*The judges ruled that young people's «fundamental rights to a human future» were threatened and that the law in its current state jeopardised their freedom because the goals set were too focused on dates too far in the future*» en «*It said that it was only possible to reduce the rise in average global temperatures to between 1.5C and 2C – as set out in the 2015 Paris Agreement – with «more urgent and shorter term measures»*»?

Vraag 4

Erkent u dat dergelijke kritiek ook van toepassing kan zijn op de Nederlandse Klimaatwet? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Onderschrijft u de volgende passage: «*In de toekomst kunnen ingrijpende vrijheidsbeperkingen noodzakelijk zijn om het klimaat te beschermen, zo schrijven de rechters, en het is aan de regering het land in zo'n toestand over*»?

¹ <https://nos.nl/artikel/2378734-overwinning-fridays-for-future-duitse-klimaatwet-deels-tegen-grondwet>

² <https://www.theguardian.com/world/2021/apr/29/historic-german-ruling-says-climate-goals-not-tough-enough>

te dragen dat «deze niet alleen maar door radicale onthouding of soberheid te redden valt»?»³ Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Erkent u dat het Nederlandse klimaatbeleid op dit moment volledig tekortschiet op deze punten? Zo nee, waaruit blijkt dat dit niet zo is?

Vraag 7

Waarom is «snelheid van uitstootreductie» nog altijd niet het leidende criterium in uw klimaatbeleid?

Vraag 8

Kunt u toelichten wat de juridische verschillen zijn tussen Nederland en Duitsland wat betreft de wijze waarop het «recht op een toekomst» wettelijk is geborgd?

Vraag 9

Wat zijn volgens u de relevante Nederlandse equivalenten van artikel 20a van de Duitse Grondwet, waarin staat dat *«de staat ook voor komende generaties de verantwoordelijkheid heeft het milieu en de dieren door middel van wetgeving en rechtspraak te beschermen»*?⁴

Vraag 10

Erkent u dat ook inwoners van Nederland recht op een toekomst hebben? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Deelt u de mening dat het recht op een toekomst zou moeten gelden voor alle huidige en toekomstige menselijke en niet-menselijke inwoners van de Aarde? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Erkent u dat de Nederlandse Klimaatwet volstrekt ontoereikend is om het recht op een toekomst zeker te stellen? Zo nee, waaruit blijkt dat dit niet zo is?

Vraag 13

Herinnert u zich dat de Tweede Kamer alle 17 amendementen van de Partij voor de Dieren verwierp, die als doel hadden om de leeggepolderde Nederlandse Klimaatwet te repareren, waardoor de Partij voor de Dieren nu genoodzaakt is om met de «Klimaatwet 1.5» te komen?^{5 6}

Vraag 14

Waaruit blijkt dat de Nederlandse Klimaatwet, in tegenstelling tot de Duitse Klimaatwet, wel volledig grondwettelijk zou zijn?

Mededeling

Op 30 april jl. heeft het lid Van Raan vragen gesteld over het bericht dat de Duitse Klimaatwet deels ongrondwettelijk is.

In verband met de benodigde interdepartementale afstemming lukt het helaas niet om de vragen binnen de termijn van 3 weken te beantwoorden. Ik zal u de beantwoording zo spoedig mogelijk doen toekomen.

³ <https://nos.nl/artikel/2378734-overwinning-fridays-for-future-duitse-klimaatwet-deels-tegen-grondwet>

⁴ <https://nos.nl/artikel/2378734-overwinning-fridays-for-future-duitse-klimaatwet-deels-tegen-grondwet>

⁵ <https://www.partijvoordedieren.nl/standpunten/klimaatwet>

⁶ <https://www.partijvoordedieren.nl/initiatieven/initiatiefnota-van-raan-klimaatwet-1-5>